

FINLANDS AKADEMI

ALLMÄNNA VILLKOR OCH ANVISNINGAR FÖR FINANSIERING 2013–2014

Beslut 18.6.2013

(Uppdaterat i november 2013)

Dessa allmänna villkor för Finlands Akademis finansieringsbeslut tillämpas på utlysningar som genomförs 1.9.2013–31.8.2014 samt på beslut om dessa.

Villkoren tillämpas dessutom på programmet för spetsforskningsenheter 2014–2019.

Akademiprojekt, anställning som och forskningsbidrag för akademiprofessor och akademiforskare, finansieringsprogrammet FiDiPro, program för spetsforskningsenheter, bidrag för utvecklingsforskning, mobilitet från och till Finland, anställning som forskardoktor, finansiering av forskningsinfrastruktur, projekt inom forskningsprogram

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1	TILLÄMPNINGSOMRÅDE.....	3
1.1	Tillämpningsområdet för villkoren och anvisningarna	3
1.2	Att ta emot och bekräfta finansiering	3
2	HUR TOTALKOSTNADSMODELLEN TILLÄMPAS	4
2.1	Finansieringsandel	4
2.2	Vissa undantagsfall	4
3	AVVIKELSER FRÅN FINANSIERINGSPLANEN.....	5
3.1	Om det beviljade bidraget avviker från det sökta	5
3.2	Om man vill ändra på årliga belopp.....	5
4	UTBETALNING AV MEDEL	5
4.1	Förskott.....	6
4.2	Begäran om utbetalning	6
5	ANVÄNDNING AV MEDEL	6
5.1	Allmänna principer	6
5.2	Projektets basresurser	6
5.3	Kostnader som täcks med Akademiens finansiering.....	7
5.4.1	Lönebikostnader	7
5.4.2	Omkostnader	8
5.4.3	Stipendier i forskningsprojekt	8
5.4.4	Mobilitet från och till Finland på basis av bilaterala avtal.....	8
5.4.5	Mobilitetsstöd som betalas som lön: huvudsakliga anvisningar för finansiering av forskarmobilitet. 9	
5.4.6	Beräkning av stöd för högst sex månaders mobilitet och finansiering som beviljas som stipendier: forskarutbildning och arbete utomlands, finansiering av forskarmobilitet	9
5.4.7	Beräkning av stipendier för utländska forskare som arbetar i Finland	10
6	AVLÖNING AV PERSONAL.....	10
6.1	Anställning som akademiprofessor och akademiforskare	10
6.2	Anställning som forskardoktor	11
6.3	Avlöningskostnader för ansvarig ledare	11
6.4	De anställdas undervisningsmängd	12
7	ANSKAFFNINGAR MED FINANSIERING FRÅN AKADEMIN	12
7.1	Anläggningstillgångar	12
7.2	Anskaffningsutgift som minskats med bidrag	13
8	ÄNDRING I FINANSIERINGSBESLUT	13
9	BEVILJANDE AV TILLÄGGSBIDRAG	14
10	TILLSYN, AVBRYTANDE OCH ÅTERKRAV AV FINANSIERING.....	15
11	IMMATERIELLA RÄTTIGHETER	16
12	MATERIALHANTERING OCH PUBLICERING	16
13	FORSKNINGSETIK	17
14	FORSKNINGSPLATSENS RAPPORTERINGSSKYLDIGHET	17
15	DEN ANSVARIGA LEDARENS RAPPORTERINGSSKYLDIGHET	18
15.1	Forskningsrapport	18
15.2	Revisionsberättelse	18
16	VISSA BESTÄMMELSER SOM TILLÄMPAS PÅ FINANSIERINGEN	18

1 TILLÄMPNINGSOMRÅDE

1.1 Tillämpningsområdet för villkoren och anvisningarna

Detta dokument innehåller både villkor och anvisningar. De allmänna villkoren och anvisningarna för Finlands Akademis (härefter Akademin) finansieringsbeslut tillämpas på utlysningar som genomförs mellan den 1 september 2013 och den 31 augusti 2014 samt på beslut om dessa utlysningar. Villkoren och anvisningarna gäller följande bidragsformer och finansiering:

- akademiprojekt
- anställning som akademiprofessor
- forskningsbidrag för akademiprofessor
- anställning som akademiforskare
- forskningsbidrag för akademiforskare
- finansieringsprogrammet FiDiPro
- program för spetsforskningsenheter
- projekt inom utvecklingsforskning
- mobilitet från och till Finland
- anställning som forskardoktor
- finansiering av forskningsinfrastruktur
- projekt inom forskningsprogram.

Vid användning, utbetalning och övervakning av Akademinns forskningsbidrag följs statsunderstödslagen (688/2001) samt dessa villkor och anvisningar.

Då Akademin beviljar finansiering till en spetsforskningsenhet är det enhetsledarens forskningsplats som mottar och förvaltar finansieringen. Enligt 7 § i statsunderstödslagen ska ledarens forskningsplats ingå ett avtal med enhetens övriga akademifinansierade forskningsplatser om finansieringens användning, övervakning och villkor.

De allmänna villkoren och anvisningarna för Akademinns finansieringsbeslut gäller både den ansvariga ledaren av ett forskningsprojekt och forskningsplatsen. Om ansökan har lämnats in av den ansvariga ledaren och finansieringen betalas till forskningsplatsen i enlighet med Akademinns beslut, är både den ansvariga ledaren och forskningsplatsen skyldiga att följa dessa allmänna villkor.

Akademinns finansieringsvillkor är desamma oberoende av om det är fråga om en statlig organisation eller en mottagare av ett statsunderstöd. Om finansieringen har koppling till företagsverksamhet följs EU:s bestämmelser om begränsning av konkurrens och statliga stöd.

1.2 Att ta emot och bekräfta finansiering

Den sökande får ett meddelande om finansieringsbeslutet per e-post. **E-postadressen är den som den sökande har uppgett vid registrering i Akademinns e-tjänst.** I e-tjänsten kan den sökande se om ansökan fått bifall eller avslag samt läsa finansieringens villkor och anvisningar.

För att finansieringen ska kunna utbetalas krävs att den ansvariga ledaren och forskningsplatsen bekräftar att de tar emot finansieringen. Bekräftelsen görs i Akademinns e-tjänst inom sex veckor

från beslutsdagen, om inte annat nämns i beslutsmeddelandets särskilda villkor. Bekräftelsen innebär att den ansvariga ledaren och forskningsplatsen godkänner finansieringsbeslutets innehåll i sin helhet och förbinder sig till att följa de villkor som Akademien ställt för medelsanvändningen.

En motsvarande bekräftelse behövs inte vid finansieringen av spetsforskningsenheter och FiDiPro-professorer, eftersom finansieringen i dessa bidragsformer grundar sig på särskilda avtal.

2 HUR TOTALKOSTNADSMODELLEN TILLÄMPAS

Vid beredningen av Akademiens finansieringsbeslut, beslutsfattandet och verkställandet av besluten tillämpas huvudsakligen totalkostnadsmodellen. Eventuella undantag nämns skilt vid varje bidragsform.

Akademiens forskningsfinansiering är till sin natur samfinansierad verksamhet där alltid minst två parter är ansvariga för kostnaderna för det projekt som finansieras. Då finansiering söks hos Akademien, förbinder sig universitet, forskningsinstitut och andra forskningsorganisationer vid den samfinansierade verksamheten genom att bidra till finansieringen med en egen andel.

2.1 Finansieringsandel

Då totalkostnadsmodellen tillämpas är Akademiens finansieringsandel vanligen högst 70 procent av ett projekts totalkostnader. Akademiens finansieringsandel uppges (i procent) till forskaren i beslutsmeddelandet under *Beräkningsgrunder* > *PROJEKTETS FINANSIERING* > *Akademiens finansiering*.

Finansieringsandelen tillämpas lika på projektets alla kostnader, dvs. på både direkta och indirekta kostnader. Projektets omkostnader är indirekta kostnader. Akademiens finansieringsandel är densamma under hela finansieringsperioden och samma andel används för alla begäran om utbetalning.

2.2 Vissa undantagsfall

Totalkostnadsmodellen tillämpas inte på kostnadsberäkningen av akademiprofessorers och akademiforskarens löner. I dessa fall tillämpas modellen för tilläggsfinansiering och en omkostnadsandel på 12,5 procent. Om personen i fråga har beviljats finansiering för forskningskostnader i anslutning till anställningen tillämpas däremot totalkostnadsmodellen.

Totalkostnadsmodellen tillämpas inte heller på

- mobilitetsstipendier (dvs. mobilitet till och från Finland)
- eventuella beslut om fortsatt och tilläggsfinansiering för finansieringsbeslut som gjorts enligt modellen för tilläggsfinansiering.

Man kan också avvika från totalkostnadsmodellen i samfinansierade internationella utlysningar där finansiärerna tillsammans har beslutat om principerna för forskningsprojektets finansiering och ekonomiförvaltning.

3 AVVIKELSER FRÅN FINANSIERINGSPLANEN

I Akademiens finansieringsbeslut kan förutom den totala finansieringssumman också uppges projektets årliga belopp och utgiftsslag. Anvisningar om ändringar i kostnadsberäkningen finns under punkt 3.1 och 3.2.

3.1 Om det beviljade bidraget avviker från det sökta

Om den finansiering som Akademin beviljar avviker 10 procent eller mera från den sökta finansieringen, och den ansvariga ledaren och forskningsplatsen därför inte kan godkänna beslutets beräkningsgrunder, kan man ansöka om en ny kostnadsberäkning för projektet. I detta fall ska den ansvariga ledaren via Akademiens e-tjänst (*Mina ansökningar > Beslutade > Gör ansökan om ändring > Ändra kostnadsberäkning*) lämna in en ansökan om ändring av kostnadsberäkningen.

Ansökan om ändring ska innehålla motiveringar och en ny kostnadsberäkning. **Ändringsförslaget får inte överskrida det totalbelopp som Akademin har beviljat projektet. Akademiens finansieringsandel kan vara högst 70 procent, om inte annat nämns i utlysningkungörelsen.** En ansökan om ändring av kostnadsberäkning ska göras inom sex veckor från beslutsdagen, om inte annat nämns i beslutsmeddelandets särskilda villkor.

3.2 Om man vill ändra på årliga belopp

Denna punkt gäller inte finansieringen för utvecklingsforskning.

Den årliga avvikelser från det årliga belopp som meddelas i beslutet får vara högst 15 procent. Kostnadsberäkningens utgiftsslag är riktgivande och det är tillåtet att avvika från dem, men endast om det stöder genomförandet av forskningsplanen. Vid avsevärda avvikelser är det skäl att kontakta föredragande för beslutet.

Om den ansvariga projektledaren inte kan förbinda sig vid den indelning i årliga belopp som ingår i Akademiens finansieringsbeslut (med beaktande av glidningen på 15 procent) ska han eller hon framföra ett förslag på nya årliga belopp. Förslaget ska framföras inom sex veckor från beslutsdagen och via Akademiens e-tjänst (*Mina ansökningar > Beslutade > Gör ansökan om ändring > Ändra kostnadsberäkning*).

Ändringsförslaget får inte överskrida det totalbelopp som Akademin har beviljat projektet. Ändring kan inte sökas i det nya beslutet om årliga belopp.

4 UTBETALNING AV MEDEL

För att finansieringen ska kunna utbetalas krävs att den ansvariga ledaren och forskningsplatsen bekräftar att de tar emot finansieringen. Bekräftelsen görs i Akademiens e-tjänst. En motsvarande bekräftelse behövs inte vid finansieringen av spetsforskningsenheter och FiDiPro-professorer (jfr 1.2).

Från ett ekonomiskt perspektiv leds en spetsforskningsenhet som en enda helhet. Enheten ska lämna in en gemensam begäran om utbetalning per varje utbetalningsperiod.

Akademin har ett utbetalningsförfarande som grundar sig på fakturering. Förfarandet gäller alla de forskningsplatser som får finansiering. Det är forskningsplatsen som svarar för förskott och begäran om utbetalning. Forskningsplatsens ekonomi ska följa principerna om god förvaltning.

Akademin tar emot begäran om förskott och utbetalning i elektronisk form som nätfakturor. En begäran om förskott och utbetalning kan också göras via Akademin e-tjänst.

4.1 Förskott

På stipendier och infrastrukturfinansiering utbetalas inte förskott.

Finländska universitet och yrkeshögskolor kan ansöka om förskott från Akademin. Förskottet betalas en gång och det motsvarar 10 procent av Akademin finansieringsandel.

Förskottet söks och betalas ut alltid det år då forskningsprojektet inleds. För projekt som inletts i början av året kan förskott sökas under det första kvartalet senast den 20 februari och för projekt som inletts i mitten av året kan förskott sökas under det sista kvartalet senast den 20 november.

Förskott kan betalas då forskningsplatsen i finansieringsbeslutet är ett universitet eller en yrkeshögskola i Finland. Minimibeloppet för förskott som Akademin betalar är 7 500 euro (betalas en gång). Förskottet jämnas ut då projektet slutförts.

4.2 Begäran om utbetalning

Begäran om utbetalning lämnas in till Akademin för perioderna januari–april, maj–augusti och september–december. Begäran lämnas in som nätfakturor eller via Akademin e-tjänst senast den 20 maj, den 20 september och den 20 januari eller senast följande vardag.

5 ANVÄNDNING AV MEDEL

5.1 Allmänna principer

Akademin finansiering får användas endast för det ändamål som anges i beslutet. Om beslutet innehåller särskilda villkor ska också de följas.

Finansieringen beviljas som ett totalbelopp som inte får överskridas. Finansieringen kan bara användas för att täcka kostnader som uppkommit under finansieringsperioden. Den ansvariga ledaren och forskningsplatsen ansvarar för att finansieringen används enligt beslutet, enligt dessa allmänna villkor och anvisningar samt enligt andra föreskrifter och bestämmelser.

5.2 Projektets basresurser

Akademin finansierar ett forskningsprojekt endast om forskningsplatsen åtar sig att svara för projektets basresurser. Dessa beror på den forskning som ska genomföras, men vanligen är det

fråga om samma basresurser som institutionens övriga forskare har till sitt förfogande: arbets- och laboratorielokaler, apparatur (inkl. datorutrustning) samt telekommunikations-, telefon-, post-, kopierings- och bibliotekstjänster.

5.3 Kostnader som täcks med Akademiens finansiering

Med Akademiens finansiering kan man täcka både ett projekts direkta (t.ex. löner) och indirekta (t.ex. kostnader för utrymmen) kostnader. Samtliga kostnader täcks med samma procentandel, som nämns i beslutet.

Akademiens forskningsbidrag får användas inom ramen för forskningsplanen för att täcka

- löner och arvoden samt lönebikostnader
- stipendier (som vanligtvis endast betalas för arbete eller studier utomlands)
- en utländsk forskares forskningsbesök till Finland under högst ett års tid
- resekostnader
- kostnader för utrustning
- kostnader för att ordna seminarier
- kostnader för att inbjuda utländska forskare
- övriga direkta konsumtionsutgifter för att genomföra projektets forskningsplan.

Om Akademin kräver en revisionsrapport på projektet kan också revisionskostnaderna godkännas som projektkostnader, även om de uppkommer efter finansieringsperiodens slut.

Också **mervärdesskatten** betalas ur det beviljade bidraget. En förutsättning är att mervärdesskatten kvarstår som en slutlig kostnad för understödmottagaren och att mottagaren inte kan avdra den i sin bokföring. Om mervärdesskatten inte kvarstår som en slutlig kostnad, kan den inte heller inkluderas i kostnaderna av ett forskningsprojekt som Akademin finansierar. Det är inte tillåtet att använda Akademiens finansiering för att överkompensera bidragsmottagaren genom att betala kostnader som inte kvarstår som slutliga kostnader för mottagaren.

5.4.1 Lönebikostnader

Lönebikostnaderna allokeras till projektet med hjälp av en koefficient för lönebikostnader. Vanligen är koefficienten en procentandel av de direkta löner som allokeras till projektet. Kostnader som täcks med koefficienten för lönebikostnader är åtminstone

- löner för frånvaro med lön
- semesterpenning
- socialskyddsavgifter
- pensionsavgifter
- olycksfalls- och arbetslöshetsförsäkringspremier
- övriga motsvarande arbetsgivaravgifter samt återbäringar av dessa.

I koefficienten för lönebikostnader kan också ingå andra personalkostnader (t.ex. företagshälsovård), såtillvida de inte har inkluderats i omkostnaderna.

5.4.2 Omkostnader

Omkostnader är sådana projektkostnader som inte allokeras direkt till projektet, utan allokeringen görs indirekt, utgående från forskningsplatsens fördelningsgrunder i enlighet med matchningsprincipen. Då projektets kostnader indelas i direkta och indirekta kostnader ska man följa de principer som allmänt används vid forskningsplatsen i fråga.

Omkostnaderna allokeras till projektet med hjälp av en omkostnadskoefficient. Vanligen är koefficienten en procentandel av den totala summan av lönebikostnader och löner för effektiv arbetstid inom projektet.

De kostnader som täcks med omkostnadskoefficienten är bl.a. kostnader för administrativa tjänster, stödberättigande avskrivningar av maskiner och utrustning samt kostnader för utrymmen (såtillvida de inte behandlas som direkta kostnader enligt allmänna beräkningsprinciper).

5.4.3 Stipendier i forskningsprojekt

I Akademin beslut kan ingå stipendier som vanligtvis endast betalas för arbete eller studier utomlands samt för en icke-EU-baserad forskares forskningsbesök till Finland under högst ett års tid. Om stipendier inte nämns i beslutet kan forskarens forskningsplats besluta att bevilja stipendier till dessa ändamål. I detta fall ska den ansvariga ledaren göra en motiverad framställning om utbetalning av personligt stipendium till forskaren i projektet. Framställningen görs till det behöriga organet i den ansvariga ledarens organisation (t.ex. personal-, ekonomi- eller allmänförvaltningen).

Om framställningen får bifall kan forskningsplatsen betala stipendier ur forskningsbidraget. Det rekommenderas att stipendiets storlek följer nivån på Akademin stipendier (se www.aka.fi/sv > Finansiering & stöd > Så här söker du > Anvisningar).

Akademin rekommenderar att forskningsplatsen innan stipendiebeslutet fattas kontaktar skatteförvaltningen för att ta reda på vilka skattepåföljder stipendiet kan ge upphov till. Akademin ansvarar inte för de skattepåföljder som betalningen av ett stipendium medför.

Både stipendiaten och den som beviljar stipendiet är skyldiga att meddela Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt LPA om stipendiet (se www.mela.fi). Stipendiaten är skyldig att själv ordna försäkringsskydd enligt lagen.

5.4.4 Mobilitet från och till Finland på basis av bilaterala avtal

Denna punkt gäller stipendier för *mobilitet från Finland* och *mobilitet till Finland*. Akademin bilaterala avtal kan utnyttjas vid arbete utomlands, forskarutbildning och utländska forskares arbete i Finland.

Totalkostnadsmodellen tillämpas inte på Akademin personliga stipendier. Stipendiet får användas endast för det ändamål som nämns i finansieringsbeslutet. Om Akademin i sitt beslut har ställt särskilda villkor för stipendiet ska också de uppfyllas.

Bidragsformen *mobilitet till Finland* innehåller ett personligt stipendium till forskaren i fråga.

I ett stipendium som beviljats för *mobilitet från Finland* ingår ett månatligt stipendium. Det beviljade stipendiet kan också innehålla resekostnader. Resekostnaderna för medföljande familjemedlemmar kan också inkluderas i beslutet om forskarens och hans/hennes familj vistas utomlands i minst sex månader. Flyttningskostnader inkluderas inte i det beviljade stipendiet.

De mobilitetsstipendier som Akademin beviljar för forskningsarbete är huvudsakligen skattefria. Både stipendiaten och den som beviljar stipendiet är skyldiga att meddela Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt LPA om stipendiet (se www.mela.fi). Stipendiaten är skyldig att själv ordna försäkringsskydd enligt lagen.

Stipendiaten ska dessutom själv kontrollera visumvillkoren till mållandet och ansöka om visum.

Akademin betalar ut stipendier på skriftlig begäran på mottagarens bankkonto i Finland den 15 varje månad. Begynnelsedatumet för utbetalningen av de månatliga raterna ska uppges i begäran om utbetalning. Personbeteckningen ska uppges i begäran.

Begäran görs med Akademin blankett som finns på Akademin webbplats på www.aka.fi/sv > Finansiering & stöd > Medelsanvändning > Blanketter. Begäran om utbetalning ska skickas underskriven till Akademin per post senast en månad före den första utbetalningsdagen.

De som beviljats stipendium ska senast den 1 juni efter att finansieringsperioden löpt ut rapportera om sin forskning till Akademin (via e-tjänsten).

5.4.5 Mobilitetsstöd som betalas som lön: huvudsakliga anvisningar för finansiering av forskarmobilitet

I akademifinansierade forskningsprojekt (bl.a. akademiprojekt och forskaranställningar) kan ingå stöd till sådan internationell mobilitet som räcker längre än sex månader. Stödet uppgår till 1 000 euro/mån. för forskare med familj och 700 euro/mån. för forskare utan familj.

Stödet är skattebelagt. Då stödet beräknas beaktas gällande landskoefficienter för EU:s Marie Curie-initiativ: <http://ec.europa.eu/research/participants/portal/download?docId=33160> (2013 **WORK PROGRAMME PEOPLE** (European Commission C(2012)4561 of 9 July 2012), Table 3.2 Correction Coefficients).

5.4.6 Beräkning av stöd för högst sex månaders mobilitet och finansiering som beviljas som stipendier: forskarutbildning och arbete utomlands, finansiering av forskarmobilitet

Om forskarmobiliteten inom ett projekt varar högst sex månader tillämpas tabellen i [bilaga 4 A av kungörelsen för septemberutlysningen 2013](#) (fås också på webben).

Då stipendiet/ersättningen bestäms kan beloppet höjas med

- 15 procent, om forskaren har disputerat och inte får annan lön eller annat arvode
- 20 procent, om forskaren försörjer minderåriga barn
- högst 20 procent, om den lokala kostnadsnivån är exceptionellt hög och forskaren inte får annan lön eller annat arvode.

Exceptionella fluktuationer i valutakurser kan beaktas i beräkningen av stipendiebeloppet.

Stipendiatens skyldighet att ordna sitt eget pensions-, olycksfalls- och livförsäkringsskydd har tagits i beaktande i stipendiebeloppet.

5.4.7 Beräkning av stipendier för utländska forskare som arbetar i Finland

På dessa stipendier tillämpas tabellen i [bilaga 4 D av kungörelsen för septemberutlysningen 2013](#) (fås också på webben).

Kortvariga besök:

Stipendium inklusive ersättning för logi: 80–182 euro/dygn (innehåller ett personligt stipendium på 38 euro och högst 147 euro ersättning för logi)

Besök som varar längre än en månad, inkl. ersättning för logi:

Magister eller motsvarande nivå 1 500–1 700 euro/mån.
Doktor eller motsvarande nivå 1 700–2 400 euro/mån.
Professor 2 400–4 000 euro/mån.

En särskilt högklassig gästprofessor kan också beviljas högre stipendium än det som uppges här.

Stipendiatens skyldighet att ordna sitt eget pensions-, olycksfalls- och livförsäkringsskydd har tagits i beaktande i stipendiebeloppet.

6 AVLÖNING AV PERSONAL

Den personal som avlönas med Akademinns forskningsbidrag ska stå i anställningsförhållande. Det rekommenderas att anställningsförhållandet ska pågå minst under hela finansieringsperioden, om inte någon särskild orsak i anslutning till genomförandet av forskningsplanen förutsätter ett kortare anställningsförhållande.

Forskardoktorer anställs för en period på 36 månader.

Avlöningen av och de övriga anställningsvillkoren för den personal som anställs med finansiering från Akademien ska följa de tjänste- och arbetskollektivavtal som gäller vid forskningsplatsen samt övriga bestämmelser om villkoren för anställningsförhållandet.

6.1 Anställning som akademiprofessor och akademiforskare

Totalkostnadsmodellen tillämpas inte på bidrag som beviljats på basis av avlöning av akademiprofessorer och akademiforskare.

Då Akademien beviljar finansiering för anställning som akademiprofessor eller akademiforskare bör forskningsplatsen använda bidraget för att tillsätta posten. Forskningsplatsen ska anställa akademiprofessorn eller akademiforskaren minst för finansieringsperioden.

I finansieringsbesluten ingår lönebikostnader på 28 procent. Akademien ansvarar inte för eventuella andra kostnader som är specifika för arbetsgivaren. Arbetsgivaren ska dock se till att lörens relativa konkurrenskraft upprätthålls.

Anställningarna som akademiprofessor och akademiforskare är avsedda endast för forskning på heltid och därmed sammanhörande verksamhet. I arbetsuppgifterna ingår undervisning och handledning av lärdomsprov inom forskarens eget område, utan separat ersättning, motsvarande 5 procent av den årliga arbetstiden. Sammanlagt får högst 10 procent av den årliga arbetstiden användas för undervisning och andra uppgifter som inte direkt sammanhänger med forskarens egen forskning.

Akademien ska omedelbart meddelas om en person som beviljats anställning som akademiprofessor eller akademiforskare inte kan fortsätta i sin anställning, t.ex. för att han eller hon byter arbetsuppgift. Den ansvariga ledaren ska i detta fall lämna in en ansökan om ändring via Akademiens e-tjänst (*Mina ansökningar > Beslutade > Gör ansökan om ändring*).

6.2 Anställning som forskardoktor

En anställning som forskardoktor är avsedd för forskning på heltid och forskardoktorn ska under hela finansieringsperioden stå i anställningsförhållande till sin forskningsplats. En forskardoktors uppgift är att bedriva forskning enligt framförd forskningsplan. Därtill rekommenderar Akademien att forskardoktorer handleder lärdomsprov inom sitt eget område samt ger undervisning i anslutning till sitt eget forskningsområde.

Bidraget är avsett för att täcka forskardoktors avlöningskostnader, vilka bestäms enligt forskningsplatsens lönesystem. Bidraget är alltså avsett för forskardoktors lön i 36 månader.

En forskardoktor kan även beviljas finansiering för forskningskostnader som uppkommer av forskning och internationellt samarbete. Med forskningsplatsens samtycke kan ett stipendium för arbete utomlands under en viss tid betalas ur bidraget.

Akademien ska omedelbart meddelas om en person som beviljats anställning som forskardoktor inte kan fortsätta i sin anställning, t.ex. för att han eller hon byter arbetsuppgift. Den ansvariga ledaren ska i detta fall lämna in en ansökan om ändring via Akademiens e-tjänst (*Mina ansökningar > Beslutade > Gör ansökan om ändring: Avstå från forskningsbidraget i sin helhet* (då bidraget inte har använts) eller *Avstå från forskningsbidraget delvis* (då bidraget har använts).

6.3 Avlöningskostnader för ansvarig ledare

Utgångspunkten är att Akademiens finansiering för forskningsprojekt i första hand är avsedd för avlöning av heltidsanställda forskare samt för övriga projektkostnader.

Den ansvariga projektledarens (akademiprojekt och projekt inom forskningsprogram) avlöningskostnader kan i enlighet med totalkostnadsmodellen inkluderas i de projektkostnader som ska finansieras. Om inte annat nämns i beslutet, bör kostnaderna proportioneras så att den ansvariga ledarens effektiva arbetstid i ett fyraårigt projekt inte överstiger sex månader, vilket ungefär motsvarar en dag per vecka eller 1,5 månader per år. Riktlinjerna om den ansvariga

ledarens avlöning kan även tillämpas på Akademin tidigare och fortfarande giltiga beslut enligt totalkostnadsmodellen fr.o.m. bokföringsåret 2011.

Akademien kan dessutom bevilja högst ett års finansiering för avlöningen av en ansvarig ledare av ett akademiprojekt. Finansieringen beviljas endast av särskilt vägande skäl som uttryckligen sammanhänger med forskningen (t.ex. arbete utomlands, återkomst från utlandet eller överflyttning till en annan forskningsorganisation eller ett företag i Finland). Avlöningen ska förbättra möjligheterna att genomföra akademiprojektet. Detta måste noteras i beslutsmeddelandets särskilda villkor.

6.4 De anställdas undervisningsmängd

Akademien rekommenderar att disputerade forskare som anställs med finansiering från Akademien ger undervisning eller handledning av lärdomsprov utan separat ersättning så att den sammanlagda arbetstiden som de använder för undervisningen eller handledningen utgör 5 procent av den årliga arbetstiden (enligt kollektivavtalet). Undervisningen eller andra uppgifter som inte direkt har koppling till forskarens egen forskning ska dock inte utgöra mer än 10 procent av den årliga arbetstiden.

Om akademifinansierade doktorander undervisar rekommenderar Akademien vidare att undervisningen ska anknyta till deras egen forskning och utgöra högst 5 procent av den årliga arbetstiden. Undervisandet får inte fördröja avhandlingen.

7 ANSKAFFNINGAR MED FINANSIERING FRÅN AKADEMIN

Finansieringsmottagaren är skyldig att kontrollera om det projekt som Akademien finansierar lyder under lagen om offentlig upphandling och se till att eventuella upphandlingar konkurrensutsätts i enlighet med de förfaranden som nämns i lagen.

7.1 Anläggningstillgångar

Material, utrustning och litteratur som anskaffats med finansiering från Akademien ägs och förvaltas av forskningsplatsen. Parterna kan sinsemellan komma överens om andra förfaranden i fråga om forskningsinfrastruktur. Denna överenskommelse ska göras skriftligt och meddelas till Akademien redan då finansieringen för infrastrukturen söks.

I samprojekt mellan flera forskningsplatser ska parterna skriftligen komma överens om infrastrukturens användning, ägandeförhållanden och läge, också efter att finansieringsperioden har löpt ut.

Om finansieringen har beviljats för anskaffning eller grundläggande förbättring av anläggningstillgångar som används för ett visst ändamål, får dessa tillgångar inte på ett bestående sätt användas för något annat ändamål än det som bestäms i statsunderstödsbeslutet. Likaså får inte ägande- eller besittningsrätten till tillgångarna överlåtas till någon annan under den i statsunderstödsbeslutet angivna användningstiden för tillgångarna.

7.2 Anskaffningsutgift som minskats med bidrag

Akademien förutsätter att bokföringsnämndens allmänna anvisning tillämpas på avskrivningar. I nämndens allmänna anvisning om avskrivningar enligt plan (16.10.2007) ges råd för hur ett investeringsbidrag ska bokföras.

Enligt anvisningarna (kapitel 2.5) bokförs ett investeringsbidrag som erhållits för anskaffning av en tillgång som hör till bestående aktiva i form av utgiftsöverföring som en minskning av anskaffningsutgiften.

Basen för avskrivningarna utgörs då av anskaffningsutgiften minskad med det erhållna bidraget. I noterna till balansräkningens passiva sida uppges med iakttagande av väsentlighetsprincipen den totala anskaffningsutgiften för den aktuella tillgången, som hör till bestående aktiva, och den andel som har avdragits med investeringsbidraget.

8 ÄNDRING I FINANSIERINGSBESLUT

Akademien måste på förhand godkänna alla väsentliga ändringar som görs i innehållet av dess finansieringsbeslut eller i användningen av medel. Akademien kan vid behov ändra på finansieringsbeslutet enligt ansökan.

Ändring i finansieringsbeslut kan sökas av forskningsplatsen. Ändring söks med en ansökan om ändring som projektledaren lämnar in via Akademiens e-tjänst (*Mina ansökningar > Beslutade > Gör ansökan om ändring*).

Ansökan ska innehålla tillräckliga motiveringar samt alla uppgifter som anses nödvändiga för ärendet.

Ändring i ärenden som gäller finansieringen kan endast sökas under den tid finansieringen är i kraft, dock senast två månader före finansieringsperiodens slut. Till ansökan ska bifogas alla väsentliga dokument (t.ex. beslut om befrielse från arbete, FPA-beslut och forskningsplatsens förbindelse).

Väsentliga ändringar, som alltså kräver Akademiens förhandsgodkännande, är

- ändring i kostnadsberäkning och/eller årliga belopp (se 3.1 och 3.2)
- ändring av beslutsvillkor eller användningsändamål, väsentlig ändring i forskningsplanen, t.ex. ändring av forskningstema
- förlängning av finansieringsperiod
- framförande av avtalsenlig kostnadsberäkning
- byte av forskningsplats
- avstående från forskningsbidrag i sin helhet
- avstående från forskningsbidrag delvis
- avsägelse av reservplats
- byte av ansvarig ledare.

Att förlänga finansieringsperioden

En finansieringsperiod kan förlängas endast på ansökan och av särskilda skäl, såsom på grund av en akademifinansierad forskares moderskaps-, faderskaps-, föräldra- eller vårdledighet, värnplikt eller civiltjänst, eller långvarig sjukdom. En förutsättning är att en vikarie inte har utsetts för forskaren och att forskaren återvänder till projektet med Akademiens finansiering. Vårdledighet berättigar till en förlängning av finansieringsperioden på högst ett år.

Att man låter bli att använda ett beviljat bidrag utgör inte grund för en förlängning av finansieringsperioden.

Att byta forskningsplats

Ansökan om byte av forskningsplats lämnas in av den ansvariga projektledaren. Till ansökan bifogas den ursprungliga forskningsplatsens samtycke till bytet, en förbindelse av den nya forskningsplatsen och en redogörelse av forskningsplatsens ekonomiförvaltning om medelsanvändningen vid bytet. Den ansvariga ledaren ska bekräfta av den nya forskningsplatsen att finansieringen är tillräcklig för att genomföra forskningsplanen vid forskningsplatsen.

Bytet av forskningsplats ska planeras till början av nästa utbetalningsperiod (se 4.2). Bytet kan alltså göras fr.o.m. maj, september eller januari. En förutsättning är att den ursprungliga forskningsplatsens sista begäran om utbetalning gällande finansieringsbeslutet har lämnats in till Akademin och betalats.

Då forskningsplatsen byts kontrolleras finansieringsbeslutets beräknade koefficienter (lönebidrag och omkostnader). Den ansvariga ledaren och den nya forskningsplatsen bekräftar koefficienterna i Akademiens e-tjänst i samband med forskningsplatsens förbindelse.

Att byta ansvarig ledare

Projektets ansvariga ledare kan av exceptionella och motiverade skäl bytas mitt under finansieringsperioden. Till ansökan ska då bifogas både den tidigare och den nya ansvariga ledarens undertecknade motivering till bytet. Om också forskningsplatsen byts på samma gång, se föregående punkt.

En ledare eller vice ledare av en spetsforskningsenhet kan av motiverade skäl befrias från sin uppgift. I detta fall utnämns en ny ledare eller vice ledare. Enheten väljer den nya ledaren eller vice ledaren inom sig. En förutsättning är att man har alla finansiärers/forskningsplatsers samtycke.

9 BEVILJANDE AV TILLÄGGSBIDRAG

Om projektets kostnadsberäkning görs enligt modellen för tilläggskostnader kan projektet beviljas tilläggsfinansiering om forskaren tar ut moderskapsledighet eller lider av en långvarig sjukdom. Om tilläggsfinansiering beviljas, tillämpas de principer som gällde när det ursprungliga beslutet om projektets finansiering fattades. Ansökan om ett tilläggsbidrag görs av den ansvariga

projektledaren i Akademiens e-tjänst (*Mina ansökningar > Beslutade > Gör ansökan om ändring > Förlängning av finansieringsperiod*) i samband med ansökan om förlängning av finansieringsperiod.

10 TILLSYN, AVBRYTANDE OCH ÅTERKRAV AV FINANSIERING

Akademien har rätt att följa upp och övervaka användningen av beviljad finansiering samt att verkställa inspektioner av mottagarens ekonomi och verksamhet om de är nödvändiga med tanke på tillsynen av medelsanvändningen. Akademien har även rätt att inspektera hur forskningen genomförs, hur bokföringen sköts och hur villkoren i finansieringsbeslutet följs.

Forskningsplatsen och den ansvariga ledaren är skyldiga att överlåta till inspektören alla nödvändiga bokförings- och andra handlingar och uppgifter samt att bistå i inspektionen. Både forskningsplatsen och den ansvariga ledaren ska också i övrigt på begäran tillstålla Akademien uppgifter om forskningen och medelsanvändningen.

Den ansvariga ledaren och forskningsplatsen bör utan dröjsmål meddela Akademien om sådana ändringar som påverkar användningen av bidraget, såsom övrig finansiering eller andra inkomster för genomförande av forskningsplanen. Om summan av övrig finansiering eller andra inkomster överstiger den som uppgetts i kostnadsberäkningen i den inlämnade ansökan kan Akademien förplikta forskningsplatsen att betala tillbaka den del av Akademiens finansiering som överskottet motsvarar.

Akademien kan besluta att avbryta eller avsluta finansieringen eller bestämma att redan utbetalt bidrag eller en del av det ska återkrävas om den ansvariga ledaren eller forskningsplatsen har

- använt finansieringen för ett annat ändamål än vad den har beviljats för
- lämnat felaktiga eller vilseledande uppgifter om någon omständighet som har varit ägnad att inverka på erhållandet av finansieringen, dess belopp eller villkor
- i övrigt brutit mot bestämmelserna om medelsanvändning eller villkoren i finansieringsbeslutet.

Mottagaren av ett statsunderstöd ska utan dröjsmål betala tillbaka ett bidrag eller en del av det som denne fått på felaktiga grunder, till för stort belopp eller uppenbart utan grund. Återbetalningen görs på Finlands Akademiens bankkonto.

POHJOLA BANK ABP
IBAN: FI22 5000 0121 5007 70
BIC: OKOYFIHH
SWIFT: POHJOLA BANK PLC HELSINKI FINLAND

Akademiens beslutsnummer ska uppges i återbetalningen. Beloppet behöver inte återbetalas om det understiger 10 euro.

Om återbetalning och återkrav av statsunderstöd föreskrivs i 5 kap. statsunderstödslagen.

Ränta på återbetalat och återkrävt understöd

I enlighet med 3 § 2 mom. i räntelagen (633/1982) måste mottagaren av ett statsunderstöd från den dag understödet betalas betala en årlig ränta på det belopp som återbetalas eller återkrävs. Räntan är tre procentenheter högre än den i 3 § 2 mom. avsedda räntan. Om understödet inte betalats tillbaka vid den förfallodag som Akademien angett måste mottagaren betala årlig dröjsmålsränta enligt 4 § i räntelagen.

Den årliga referens- och dröjsmålsräntan finns på Finlands banks webbplats www.suomenpankki.fi/sv.

11 IMMATERIELLA RÄTTIGHETER

Till immateriella rättigheter räknas bl.a. upphovsrätt, patenträtt, varumärkesrätt, nyttighetsmodellrätt, mönsterrätt, firmanamnsrätt, skydd av integrerade kretsar och kretsmönster samt rätt till förädlade växter. Till sin uppbyggnad är immateriella rättigheter en ensamrätt på samma sätt som t.ex. äganderätten. De skyddar antingen kreativ verksamhet (t.ex. upphovsrätt och patent) eller kommersiella symboler (t.ex. varumärkes- och firmanamnsrätt).

Akademien rekommenderar att finansieringsmottagaren skriftligen (och så snabbt som möjligt efter att finansieringsbeslutet har fattats) kommer överens med projektets samtliga parter om ägande- och nyttjanderätten till resultaten av det finansierade forskningsprojektet. Dessutom ska parterna vid projektets start komma överens om ägande- och nyttjanderätten till det material som ska användas inom projektet.

Vid forskningsplatser där lagen om rätt till uppfinningar vid högskolor tillämpas anses akademifinansierad forskning som avtalsforskning såsom avses i lagen. Enligt lagen har högskolor primär rätt till de uppfinningar som tillkommit i forskning. Vid övriga forskningsplatser tillämpas lagen om rätt till arbetstagares uppfinningar.

12 MATERIALHANTERING OCH PUBLICERING

Akademifinansierade forskningsprojekt (inkl. infrastrukturfinansiering) ska i sina vetenskapliga publikationer alltid nämna att forskningen har genomförts med finansiering från Finlands Akademi.

Akademien uppmanar att

- akademifinansierade forskare publicerar sina artiklar i öppna, webbaserade vetenskapliga publikationer i de fall det inom det aktuella området finns elektroniska tidskrifter som är av minst lika hög kvalitet som traditionella prenumerationstidskrifter
- artiklar sparas i allmänt tillgängliga elektroniska arkiv, om de inte publiceras i öppna tidskrifter på webben
- parallella kopior av samtliga publicerade forskningsartiklar sparas i finländska, öppna elektroniska publikationsarkiv

- allt språkligt material som skapats inom akademifinansierade projekt görs tillgängligt för andra forskare via språkresurskonsortiet FIN-CLARIN
- allt samhällsvetenskapligt material som samlats in med akademifinansiering överläts till Finlands samhällsvetenskapliga dataarkiv (FSD) vid Tammerfors universitet (se www.fsd.uta.fi/svenska). Materialet överläts så snabbt som möjligt efter att Akademiens finansiering upphört.

13 FORSKNINGSETIK

Akademin förutsätter att man inom all akademifinansierad forskning följer Forskningsetiska delegationens anvisningar [God vetenskaplig praxis och handläggning av misstankar om avvikelser från den i Finland](#).

Forskningsplatsen förbinder sig att meddela Akademiens registratorskontor om en ansvarig ledare eller forskare som beviljats finansiering från Akademin blir föremål för en utredning som gäller brott mot god vetenskaplig praxis.

14 FORSKNINGSPLATSENS RAPPORTERINGSSKYLDIGHET

Rapporteringen i samband med begäran om utbetalning utgår från projektbokföringen, som i sin tur bygger på affärsbokföring. I projektbokföringen bokförs projektets alla direkta kostnader. Dessutom ska de kalkylerade allmänna omkostnader och lönebikostnader som bokförs för projekten härledas ur samfundets kostnadsberäkning. För de kalkylerade utgiftsposterna ska forskningsplatsen årligen lämna in en separat rapport till Akademiens registratorskontor. Rapporten ska bygga på samfundets bokslut.

Om finansieringsmottagaren inte tillförlitligt kan räkna, eller av någon annan orsak inte framför en koefficient som härletts ur bokföringen, godkänner Akademin en koefficient för lönebikostnader som är högst 50 procent av lönerna för effektiv arbetstid inom projektet.

Om finansieringsmottagaren inte tillförlitligt kan räkna, eller av någon annan orsak inte framför en koefficient som härletts ur bokföringen, godkänner Akademin en koefficient för omkostnader som är högst 20 procent av det totala beloppet av lönerna för effektiv arbetstid inom projektet och lönebikostnaderna.

De koefficienter för lönebikostnader och omkostnadsandelen som godkänts i finansieringsbeslutet gäller under hela finansieringsperioden. På finansieringsbeslut som fattats enligt modellen för tilläggskostnader tillämpas den 12,5 procents omkostnadsandel som ingår i beslutet.

Akademin ber utfallsuppgifter för de olika kostnadsslagen för projekt enligt totalkostnadsmodellen både från projektets start och för ifrågavarande period. Därtill ska motsvarande uppgifter ges beträffande Akademiens finansieringsandel. Akademiens finansieringsandel räknas ut enligt det procenttal som anges i beslutet. Beloppet av Akademiens finansiering och Akademiens finansieringsandel framgår av finansieringsbeslutet.

Rapporteringen av individuella arbetsinsatser är en del av begäran om utbetalning. Vid behov kan Akademien ta emot specificeringen av individuella arbetsinsatser också som en datafil med alla nödvändiga fält ifyllda.

15 DEN ANSVARIGA LEDARENS RAPPORTERINGSSKYLDIGHET

15.1 Forskningsrapport

Projektets ansvariga ledare ska lämna in till Akademien en forskningsrapport senast den 1 juni efter finansieringsperiodens utgång. I fråga om ett projekt inom utvecklingsforskning ska den ansvariga ledaren efter finansieringsperiodens slut dessutom lämna in till utrikesministeriet en kopia av de publikationer som producerats med finansiering från Akademien. Särskilda anvisningar om rapportering finns på webben på www.aka.fi/sv > Finansiering & stöd > Rapportering.

Spetsforskningsenheter rapporterar om sin verksamhet en gång om året. Läs mer på webben på www.aka.fi/sv > Finansiering & stöd > Rapportering.

15.2 Revisionsberättelse

Om det totala finansieringsbelopp som anges i finansieringsbeslutet för *ett projekt inom ett forskningsprogram* eller för *en spetsforskningsenhet* överstiger 1 miljon euro, ska den ansvariga projektledaren tillstålla Akademien en revisionsberättelse över medelsanvändningen inom projektet. Revisionsberättelsen lämnas in då finansieringen för forskningsprogrammet upphör eller efter det tredje och sjätte året av finansieringen för spetsforskningsenheten.

Om det totala beloppet av Akademins finansiering i ett finansieringsbeslut om forskningsinfrastruktur överstiger 1 miljon euro ska forskningsplatsen och den ansvariga ledaren tillsammans tillstålla Akademien en revisionsberättelse om medelsanvändningen inom projektet. Revisionsberättelsen lämnas in då finansieringen för infrastrukturen upphör.

Revisionsberättelsen ska lämnas in till Akademins registratorskontor senast den 31 januari följande kalenderår. Den lämnas in till Akademien av forskningsplatsen eller den ansvariga projektledaren.

Revisionsberättelsen kan vid behov begäras skilt.

16 VISSA BESTÄMMELSER SOM TILLÄMPAS PÅ FINANSIERINGEN

Vid användning, utbetalning och tillsyn av forskningsbidrag följs bl.a.

- statsunderstödslagen
- lagen och förordningen om statsbudgeten
- lagen och förordningen om offentlig upphandling
- statsbudgeten och bestämmelserna om dess tillämpning
- övriga allmänna stadganden och bestämmelser om användning om statliga medel.

Vid forskningsplatsen följs forskningsplatsens interna regler, bestämmelser och anvisningar såvida de inte strider mot de villkor som ställts av Akademin.